

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 06 nëntor 2012
Nr.Ref.:RK322/12

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI36/12

Parashtruesi

Bajram Luta

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme,
Ac. Nr. 116/2011, të 17 janarit 2012**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, Kryetar
Ivan Čukalović, Zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues është Bajram Luta, me vendbanim në fshatin Radoste, komuna e Rahovecit.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Ac. Nr. 116/2011, i 17 janarit 2012.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kësaj kërkesë është vlerësimi i kushtetutshmërisë nga Gjykata Kushtetuese i aktgjykimit të nxjerrë nga Gjykata Supreme e Republikës së Kosovës, më 17 janar 2012, që ka të bëjë me rrëmbimin ndërkombëtar të fëmijëve, me të cilin aktgjykim është refuzuar ankesa e parashtruesit kundër vendimit të Gjykatës Supreme, PPC nr. 62/11, të 29 shtatorit 2011, si e pabazuar dhe është konfirmuar vendimi i mëparshëm i Gjykatës Supreme, PPC nr. 62/11.
4. Me këtë kërkesë, parashtruesi i ka propozuar Gjykatës Kushtetuese që “ta mbrojë kushtetutshmërinë dhe ligjshmërinë” e vendimit të kontestuar.
5. Parashtruesi pohon se janë shkelur të drejtat e tij, të garantuara me nenin 113 të Kushtetutës dhe me nenin 20 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji).

Baza juridike

6. Kërkesa bazohet në nenin 113 të Kushtetutës; në nenet 46, 47, 48 dhe 49 të Ligjit; dhe në rregullin 56 (2) të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

7. Më 3 prill 2012, parashtruesi ka paraqitur kërkesë në Gjykatën Kushtetuese.
8. Më 23 maj 2012, Kryetari e caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović Gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Kadri Kryeziu (anëtarë).
9. Më 1 qershor 2012, Gjykata e njoftoi parashtruesin dhe Gjykatën Supreme përkitazi me kërkesën.
10. Më 17 tetor 2012, pas shqyrtimit të raportit të Gjyqtarit raportues, Kolegji shqyrtues i paraqiti Gjykatës rekomandimin për papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 11 tetor 2010, Qendra për Punë Sociale në Rahovec ka nxjerrë vendimin Nr. 02-313/2010, me të cilin i ka dhënë parashtruesit të kërkesës në kujdestari të përkohshme një fëmijë të mitur, që është nip i parashtruesit të kërkesës.
12. Më 29 mars 2011, Gjykata e Qarkut në Prishtinë ka nxjerrë vendimin N. Nj. C 2/2011 dhe ka urdhëruar parashtruesin e kërkesës t’ia kthejë fëmijën e mitur nënës së vet. Gjithashtu, ishte vendosur se, në rast të mosrespektimit të urdhrit të Gjykatës, parashtruesi do të gjobitej me gjobë 10,000 euro.
13. Gjykata e Qarkut në Prishtinë theksoi në arsyetimin e vendimit të lartpërmendur se fëmija i mitur jeton me parashtruesin pa lejen e nënës së fëmijës. Gjithashtu, ishte theksuar se Ministria e Drejtësisë së Republikës së Kosovës edhe Ministria e Drejtësisë së Republikës së Austrisë kishin kërkuar nga parashtruesi t’ia kthejë fëmijën nënës së vet. Gjykata e Qarkut në Prishtinë argumentoi më tej se sjellja e parashtruesit është në kundërshtim me Ligjin për aspektet civile të rrëmbimit ndërkombëtar të fëmijës, Nr

03/L- 238, dhe me Konventën e Hagës për aspektet civile të rrëmbimit ndërkombëtar të fëmijës.

14. I pakënaqur me vendimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë, parashtruesi i kërkesës ushtroi ankesë në Gjykatën Supreme të Kosovës.
15. Pas ankesës së parashtruesit, më 10 qershor 2011, Gjykata Supreme nxori vendimin AC Nr. 40/2011, me të cilin është refuzuar ankesa e parashtruesit si e pabazuar dhe është vërtetuar aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut në Prishtinë, N. nj. 2/2011, i 29 marsit 2011. Gjykata Supreme theksoi se “pretendimet ankimore të kundërpropozimit nuk janë relevante në rastin konkret dhe nuk janë dëshmuar me asnjë provë, e cila do të mund të vinte në pyetje bazat e vendimit”.
16. I pakënaqur me rezultatin e procedurave në Gjykatën Supreme, parashtruesi i kërkesës i kërkoi Gjykatës Supreme që të përsërisë procedurën.
17. Gjykata Supreme e Kosovës ka refuzuar propozimin e parashtruesit të kërkesës për përsëritjen e procedurës, me vendimin PPC nr. 62/11, të 29 shtatorit 2011.
18. Në arsyetimin e Gjykatës Supreme thuhet se “Gjykata Supreme gjen se nuk është e nevojshme të mbahet seancë gjyqësore në lidhje me shqyrtimin e kërkesës për rrëmbim ndërkombëtar të fëmijës në pajtim me dispozitat e Ligjit për aspektet civile të rrëmbimit ndërkombëtar të fëmijës (Ligji nr. 03/L-238)... dhe të Ligjit për procedurën jokontestimore dhe dispozitat e Konventës Evropiane (25.10.1980) për aspektet civile të rrëmbimit të fëmijës, prandaj Gjykata Supreme gjen se mospjesëmarrja e palëve në procedurë në seanca nuk paraqet shkelje thelbësore të procedurës jokontestimore, në të cilën është bazuar vendimi i gjykatës së shkallës së parë”.
19. Më 26 shtator 2011, Qendra për Punë Sociale në Rahovec nxori një vendim të ri në rastin Nr. 02-313/2010 dhe prishi vendimin e saj të mëhershëm të 11 tetorit 2010, me të cilin parashtruesi i është dhënë kujdestaria e përkohshme. Qendra njoftoi se arsyeja për këtë vendim ishte bashkimi i fëmijës së mitur me nënën e tij.
20. Parashtruesi pastaj kontestoi vendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës (PPC nr. 62/11, i 29 shtatorit 2011) në panelin e Gjykatës Supreme. Ai argumentoi, ndër të tjera, se “Gjykata nuk i dha mundësi kundërpropozuesit (d.m.th., parashtruesit) të marrë pjesë në shqyrtim në mënyrë Gjykata që të nxjerr vendim të duhur në lidhje me këtë çështje familjare”.
21. Më 17 janar 2012, Gjykata Supreme hodhi poshtë ankesën e parashtruesit si të pabazë dhe vërtetoi vendimin e Gjykatës Supreme PPC nr. 62/11, të 29 shtatorit 2011. Gjykata Supreme, ndër të tjera, vlerësoi se “provat e reja nuk kanë ndikim në nxjerrjen e vendimit tjetër nga ai ku është vendosur që fëmija t’i kthehet nënës. Në pajtim me Konventën për të Drejtat e Fëmijës dhe në pajtim me Deklaratën Universale për të Drejtat e Njeriut, gjykatat gjithmonë veprojnë në interes të fëmijës së mitur.

Ligji i aplikueshëm

22. Neni 11 i Ligjit për aspektet civile të rrëmbimit ndërkombëtar të fëmijës, Nr 03/L- 238, i 9 nëntorit 2010, thotë:

Urdhri për kthim

1. Gjykata do të urdhërojë kthimin e menjëhershëm të fëmijës nga Kosova në shtetin kërkues nëse:

1.1. fëmija është larguar apo mbajtur pa të drejtë në Kosovë; dhe

1.2. nga data kur është pranuar kërkesa në Gjykatën e Qarkut në Prishtinë, ka kaluar një periudhe me pak se një (1) vit nga data e largimit apo mbajtjes së padrejtë të fëmijës në Kosovë.

2. Gjykata do të urdhërojë kthimin e fëmijës së larguar apo mbajtur pa të drejtë edhe kur kërkesa është pranuar pas mbarimit të periudhës së një (1) viti, siç referohet në paragrafin 1. të këtij neni, për sa kohë që nuk është provuar se fëmija tashmë është përshtatur në një mjedis të ri të tij.

Pretendimet e parashtruesit

23. Siç është përmendur më herët, parashtruesi i kërkesës, pa precizuar më hollësisht, pohon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 113 të Kushtetutës dhe me nenin 20 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji).
24. Për më tepër, parashtruesi thekson se Gjykata Supreme e Kosovës, kur është marrë me këtë rast, e ka shkelur nenin 3, pika 1.1., të Ligjit për aspektet civile të rrëmbimit ndërkombëtar të fëmijës, Nr. 03/L- 238.

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

25. Siç është përmendur më herët, argumenti kryesor i parashtruesit është se, kur Gjykata Supreme e Kosovës është marrë me këtë rast, e ka shkelur nenin 3, pika 1.1., të Ligjit për aspektet civile të rrëmbimit ndërkombëtar të fëmijës, Nr. 03/L- 238, i cili thotë:

“1.1 *Largimi apo mbajtja e një fëmije konsiderohet i padrejtë në rastet kur:*

1.2. *konsiston në shkeljen e të drejtave të kujdestarisë dhënë një personi, një institucioni apo organi tjetër, qoftë bashkërisht apo individualisht, sipas ligjit të shtetit në të cilin fëmija ka qenë banor i përhershëm para largimit apo mbajtjes...”*

26. Gjykata Kushtetuese do të përkujtojë se, sipas Kushtetutës, nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e fakteve ose të ligjit (ligjshmërisë), që pretendohet të jenë bërë nga Gjykata Supreme, përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura nga Konventa (kushtetutshmëria). Gjykata Kushtetuese nuk vepron si gjykatë e shkallës së katërt, përkitazi me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Roli i gjykatave të rregullta është t'i interpretojnë dhe t'i zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (shih, *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz kundër Spanjës* [DHM], Nr. 30544/96, paragrafi 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I; shih gjithashtu Aktvendimin për papranueshmëri në rastin KI70/11, të parashtruesve Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima, për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, A. Nr. 983/08, të 7 shkurtit 2011).
27. Në këtë aspekt, Gjykata Kushtetuese vëren nga faktet e paraqitura në këtë kërkesë se parashtruesi i ka shfrytëzuar të gjitha mjetet ligjore në dispozicion dhe se gjykatat e rregullta i kanë marrë parasysh ato dhe se, në të vërtetë, i janë përgjigjur ankesave të tij në pikat ligjore.
28. Prandaj, Gjykata konsideron se nuk ka asgjë në kërkesë që tregon se rastit i ka munguar paanshmëria, ose që procedurat kanë qenë të padrejta (shih, *mutatis mutandis*, *Shub vs. Lituania*, ECHR, Vendimi për pranueshmërinë e kërkesës, Nr. 17064/06, i 30 qershorit 2009).

29. Si përfundim, parashtruesi as nuk e ka ndërtuar rastin mbi shkeljen e ndonjë të drejte të garantuar me Kushtetutë dhe as që ka ofruar ndonjë provë *prima facie* për atë shkelje (shih Vanek kundër Republikës së Sllovakisë, ECHR, Vendimi sa i përket pranueshmërisë së kërkesës, Nr. 53363/99, i 31 majit 2005).
30. Nga kjo del se kërkesa është qartazi e pabazuar sipas rregullit 36 1. (c) të Rregullores së punës që parasheh se "Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse: c) kërkesa është qartazi e bazuar".

PËR KËTO ARSYE

Në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në pajtim me rregullin 36 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese, Gjykata njëzëri

VENDOSI

- I. TA HEDHË POSHTË kërkesën si të papranueshme;
- II. Ky vendim do t'u komunikohet palëve dhe do të botohet në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe,
- III. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani

